

Trygg Hansa Försäkrings AB . / . Örnköldsviks kommun**Ansvar för kostnader vid tömning och bärgning av tankbil****Bakgrund**

Den 22 september 2010 inkom larm till räddningstjänsten i Örnköldsvik om att en tankbil med släp i en singelolycka hade vält och blockerade hela E4.

Vid ankomsten till olycksplatsen konstaterade räddningstjänsten att det från ekipaget var ett kraftigt utflöde av etanol från manluckorna på släpet. Den första uppgiften blev att säkra olycksplatsen med skum, och därefter att tätta manluckorna. Räddningstjänstinsatsen upphörde enligt räddningsledarens beslut klockan 16.25. Därefter tömdes tanken och ekipaget bärgades, varefter E4:an kunde öppnas ca 03.00. Räddningstjänsten i Örnköldsviks kommun har fakturerat Trygg Hansa för restvärdeskyddsarbete.

Försäkringsgivaren Trygg Hansa har anfört att räddningstjänstens motivering till att Trygg Hansa ska betala den tvistiga fakturan är "motstridig" då restvärdesledaren har uttalat att "åtgärderna gjordes för att undvika brand eller explosion vilket kunde utgjort ett hot mot såväl människor, egendom och miljö". Vidare har Trygg Hansa anfört att kommunen enligt lagen om skydd mot olyckor har ett ansvar för att förebygga olyckor. Trygg Hansa har även invänt att kostnaderna varit motiverade ur ren vägsäkerhetssynpunkt, varför de ska bäras av väghållaren och inte ersättas genom trafikförsäkringen.

Restvärdeledaren har uppgivit att personal för restvärdeskyddsarbetet beställdes efter klockan 18.00 och att det fordon för vilket ersättning begärts användes för att fylla på vatten till skumbilen vid två tillfällen under restvärdearbetet. Han har vidare uppgivit att det användes ungefär lika mycket skum före och efter det att räddningstjänstinsatsen hade upphört, varför kostnaden för halva mängden skum har debiterats Trygg Hansa.

Trygg Hansa och Räddningstjänsten i Örnköldsviks kommun har enats om att begära Räddningskostnadsnämndens bedömning av frågan om vem som har betalningsansvaret för de personella och materiella resurser som tagits i anspråk efter det att räddningstjänstinsatsen upphört.

Bedömning

Räddningskostnadsnämnden har till uppgift att uttala sig i frågan om fördelning av betalningsansvaret mellan kommunen och egendomens ägare eller dennes försäkringsgivare. Det ankommer dock inte på Räddningskostnadsnämnden att uttala sig om vid vilken tidpunkt räddningstjänstinsatsen har avslutats. Detta beslutas enligt 9 § lag (2003:778) om skydd mot olyckor av räddningsledaren. Huruvida någon annan part eventuellt kan vara ansvarig för viss kostnad är inte heller någon fråga för nämnden.

Det framgår av förarbetena till 3 kap. 1 § lagen (2003:778) om skydd mot olyckor att avsikten med att ge kommunen ett ansvar för att förebygga skador inte är att kommunen ska ta över ett ansvar som någon annan myndighet eller någon enskild har. Tanken är i stället att kommunen i större utsträckning än i dag skall ta initiativet till en samordning av olycksförebyggande och skadebegränsade verksamheter inom kommunen (se prop. 2002/03:119 s.106). Det arbete som i detta fall har utförts av räddningstjänsten efter det att räddningstjänstinsatsen avslutats utförs i stället inom ramen för restvärdeskyddsarbetet, vilket är en försäkringsangelägenhet. I situationer där det finns risk för att brand, explosion eller andra olyckor uppkommer, ligger det naturligt i ägarens skyldighet att visa normal försiktighet, vidta förebyggande åtgärder och skapa en säker arbetsplats - en skyldighet som inte är tänkt att övervältras på räddningstjänsten. Det skulle föra alltför långt att hänföra samtliga sådana situationer till kommunens generella skyldighet att förebygga brand och andra olyckor.

Mot bakgrund av vad som angivits ovan anser nämnden att Trygg Hansa ska svara för de kostnader som uppkommit vid restvärdeskyddsarbetet och som framgår av den faktura som tillställts trygg Hansa, d.v.s. 80 012,50 kronor.

Stockholm den 1 november 2012



Nils-Olof Sandberg
ordförande



Agneta Lefwerth
sekreterare

I avgörandet har deltagit ledamöterna Nils-Olof Sandberg (ordförande), Magnus Johansson, Kjell-Arne Landgren, Karl-Eric Larsson och Bengt Svensson.
Enhälligt.